### תרגיל בית מספר 5 - להגשה עד 2 ינואר בשעה 23:55

קיראו בעיון את הנחיות העבודה וההגשה המופיעות באתר הקורס, תחת התיקייה assignments. חריגה מההנחיות תגרור ירידת ציון / פסילת התרגיל.

#### : הגשה

- תשובותיכם יוגשו בקובץ pdf ובקובץ pt בהתאם להנחיות בכל שאלה.
- השתמשו בקובץ השלד skeleton5.py כבסיס לקובץ ה py אותו אתם מגישים. לא לשכוח לשנות את שם הקובץ למספר ת"ז שלכם לפני ההגשה, עם סיומת py.
- הם שיש להגיש שיש להגיש שלה הוא 012345678 הקבצים שיש להגיש הם בסהייכ מגישים שני קבצים בלבד. עבור סטודנטית שמספר תייז שלה הוא 012345678.py 012345678.py hw5\_012345678.pdf
- מכיוון שניתן להגיש את התרגיל בזוגות, עליכם בנוסף למלא את המשתנה SUBMISSION\_IDS שבתחילת קובץ השלד. רק אחת הסטודנטיות בזוג צריכה להגיש את התרגיל במודל.
  - הקפידו לענות על כל מה שנשאלתם.
  - תשובות מילוליות והסברים צריכים להיות תמציתיים, קולעים וברורים. להנחיה זו מטרה כפולה:
    - 1. על מנת שנוכל לבדוק את התרגילים שלכם בזמן סביר.
  - 2. כדי להרגיל אתכם להבעת טיעונים באופן מתומצת ויעיל, ללא פרטים חסרים מצד אחד אך ללא עודף בלתי הכרחי מצד שני. זוהי פרקטיקה חשובה במדעי המחשב.

### שאלה 1

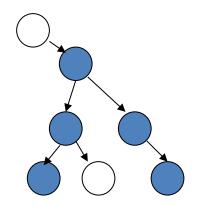
השאלה עוסקת בעצים בינאריים, ובמחלקה Binary\_search\_tree. הניחו בשאלה זו שהמפתחות (השדה key) בצמתים הינם מחרוזות והערכים (השדה val) בצמתים הינם מספרים מטיפוס int גדולים ממש מ- 0 וקטנים או שווים ל- 100 . שימו לב שבכל הדוגמאות בסעיפים הבאים המפתחות הינם מטיפוס str.

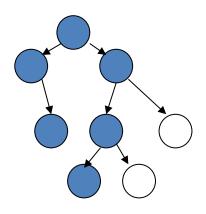
א. קוטר של עץ הינו אורכו של מסלול ארוך ביותר בין שני צמתים בעץ, כאשר צומת לא מופיע במסלול יותר מפעם אחת, ואין חשיבות לכיוון הקשתות (ראו דוגמה בהמשך). אורך המסלול במקרה זה נקבע לפי מספר הצמתים במסלול. שימו לב שייתכנו מספר מסלולים שונים שאורכם הוא קוטר העץ. ממשו את המתודה diam (self)

#### : הנחיות מחייבות

- .1 על המתודה לפעול ב O(n) כאשר מספר הצמתים בעץ.
  - .Tree\_node אין להוסיף שדות ל

להלן שתי דוגמאות בהן מודגש בכחול מסלול שאורכו הינו הקוטר:



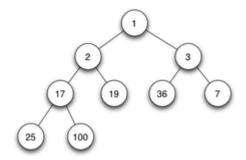


: דוגמאות הרצה

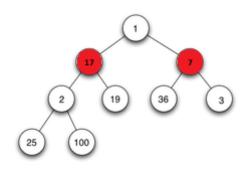
```
>>> t2 = Binary search tree()
>>> t2.insert('c', 10)
>>> t2.insert('a', 10)
>>> t2.insert('b', 10)
>>> t2.insert('g', 10)
>>> t2.insert('e', 10)
>>> t2.insert('d', 10)
>>> t2.insert('f', 10)
>>> t2.insert('h', 10)
>>> t2.diam()
6
>>> t3 = Binary search tree()
>>> t3.insert('c', 1)
>>> t3.insert('q', 3)
>>> t3.insert('e', 5)
>>> t3.insert('d', 7)
>>> t3.insert('f', 8)
>>> t3.insert('h', 6)
>>> t3.insert('z', 6)
>>> t3.diam()
```

ב. ייערימת מינימום" היא עץ בינארי "כמעט מושלם", כלומר כזה שכל השורות, פרט אולי לאחרונה, מלאות, והאחרונה מלאה משמאל עד לנקודה מסוימת. בנוסף, היא מקיימת: כל ערך (value) של צומת אינו גדול משני בניו

: דוגמה לערימת מינימום בינארית



: לא ערימת מינימום



a. בקובץ השלד ממשו את המתודה is\_min\_heap של is\_min\_heap שבודקת אם כל ה- values בקובץ השלד ממשו את המתודה is\_min\_heap של is\_min\_heap הצמתים שלו (ולא ה keys) מקיימים את תכונת "ערימת המינימום". שימו לב שרק המפתחות רלוונטיים לסידור של המבנה כעץ חיפוש, ורק ה- values רלוונטיים לסידור המבנה כערימת מינימום.

#### הנחות והנחיות:

- על הפתרון להיות רקורסיבי
- אפשר להניח שהקלט תקין, כלומר עץ בינארי כמעט מושלם.
- אחרת. False שלו ו values הפונקציה תחזיר True אם העץ הוא ערימת מינימום ביחס ל
  - for, while אין להשתמש בלולאות -

#### הנחיות והבהרות לכלל השאלה:

בכל מקום בו נדרש לממש מתודה באופן רקורסיבי, מותר להגדיר פונקציית עזר רקורסיבית שתיקרא על ידי המתודה (שבמקרה זה תהיה "מתודת מעטפת").

רצוי ואף מומלץ לממש את פונקציית העזר הרקורסיבית כפונקציה פנימית של המתודה. לדוגמה:

```
def some_method(self):
    def helper_rec( <some parameters> ):
        # some code
    return helper_rec( <some arguments> )
```

- המחלקה Tree\_node שראיתם בכיתה מופיעה בקובץ השלד. כאמור, אין לשנות מחלקה זו.

### שאלה 2

בשאלה זו 3 חלקים בלתי תלויים

#### חלק א:

בחלק זה נממש תור עדיפות (priority queue) על בסיס רשימה מקושרת. למבנה זה יש שתי פעולות עיקריות:

יובי. מספר שלם חיובי. value מכניסה לתור צומת בעל ערך – insert(value, p)

אם יש (value, p) שלו (value, p) אם יש (value, p) אם ביותר ומחזירה את (pull() אם דיפות הגדולה ביותר את הצומת בעל העדיפות בעל אז המתודה תחזיר צמתים בעלי עדיפות זהה, יוחזר הצומת שנוסף ראשון לתור מבניהם. אם תור העדיפות ריק אז המתודה תחזיר (Tuple כ) (None, None).

צומת בתור עדיפות, שייוצג ע"י המחלקה PNode, מכיל ערך (value), מצביע לצומת הבא ברשימה (next), ועדיפות צומת בתור עדיפות, שייוצג ע"י המחלקה PNode) מכיל מצביע לצומת הראשון ברשימה (head) ואת אורך התור (len).

להלן מתודות האתחול של שתי המחלקות שהצגנו והמתודה len של המחלקה

```
class PNode():
    def __init__(self, val, p, next=None):
        self.value = val
        self.next = next
        self.priority = p

class PQueue():
    def __init__(self, vals=None, ps=None):
        self.next = None
        self.len = 0
        if vals != None:
            for val, p in zip(vals, ps):
                 self.insert(val, p)

    def __len__(self):
        return self.len
```

.PNode ושל המחלקה PQueue בקובץ השלד מומשה עבורכם המתודה  $_{
m repr}$  של המחלקה PQueue. שימו לב – מתודת האתחול של PQueue עשויה להשתמש במתודה  $_{
m repr}$ 

- השלימו בקובץ השלד את המתודות insert ו bull של המחלקה PQueue לפי ההנחיות למעלה.
  - O(1) נוסף ובזיכרון (חO(n) לפעול פעול insert על המתודה
    - O(1) על המתודה pull לפעול בזמן (1) ובזיכרון נוסף •

(heap) הערה: ניתן לממש תור עדיפות באופן יעיל יותר עייי מבנה נתונים בשם ערימה

## אוניברסיטת תל אביב - בית הספר למדעי המחשב אוניברסיטת מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא המחשב, חורף 1202

#### חלק ב:

reverse\_start\_end(self, k) נתון לכם מימוש בו את השלד. עליכם להשלים בקובץ השלד. עליכם linked\_list נתון לכם מימוש מצומצם של linked\_list בקובץ השלד. אשר מקבלת מספר שלם אי-שלילי k אשר קטן או שווה לאורך הרשימה חלקי 2 והופכת את הסדר של k האיברים הראשונים והאחרונים ברשימה.

 $lst.reverse\_start\_end(3)$  אז הפעולה ( $lst.reverse\_start\_end(3)$  הבעולה (lst.revers

#### : הנחיות

- ברשימה חוא מספר האיברים ברשימה O(n) על המתודה לפעול בזמן על חבזיכרון פרשימר O(n)
- על המתודה לשנות את הרשימה עליה היא נקראת (כלומר לא ליצור רשימה חדשה)
  - אין צורך לבדוק את תקינות הקלט •

#### <u>חלק ג:</u>

רשימת מזלג (ForkedList) היא רשימה אשר באחד מהצמתים שלה (לכל היותר) עשויה להתפצל לשתי תתי-רשימות. (next1) היא רשימה יהיו מהטיפוס Node2 אשר מכיל ערך (value), מצביע אחד לצומת ברשימה (next1), מכדי לממש זאת, צמתים ברשימה יהיו מהטיפוס (next2). מהגדרת המבנה, יש לכל היותר צומת אחד ברשימה אשר בו שני המצביעים next1,next2 שונים מ None.

בקובץ ה pdf הציעו אלגוריתם שמקבל כקלט רשימת מזלג ומחזיר True אמיים יש מעגל ברשימה. את האלגוריתם ניתן לתאר עייי הסבר מילולי או כפסאודו-קוד. אין צורך (אך אפשר) לממש בפייתון.

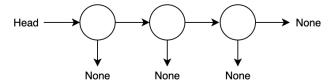
#### : זנחיות

- לשם פשטות התיאור שלכם, ניתן להניח ש next1 הוא None רק בקצוות הרשימה ובהתאם next2 שונה מ
   None רק בצומת הפיצול. כלומר, תמיד משתמשים במצביע None לפני שמשתמשים ב next2.
  - O(1) ומקום נוסף (O(n) הפונקציה צריכה לרוץ בסיבוכיות O(n)

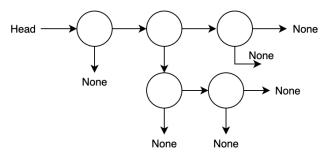
רמז: השתמשו ברעיון דומה למה שראיתם בתרגול.

: **דוגמאות** בעמוד הבא

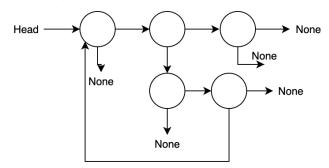
No Forks ForkedList



### ForkedList with no cycle



### ForkedList with cycle



## אוניברסיטת תל אביב - בית הספר למדעי המחשב אוניברסיטת מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא המחשב, חורף 1202

### שאלה 3

 $(a\ mod\ b)^c\ mod\ b=a^c\ mod\ b$ : מתקיים  $a,b,c\in\mathbb{N}$ לכל א. הוכיחו כי לכל א. הוכיחו בנוסחה הבאה, הידועה כנוסחת הבינום, עבור nטבעי

$$(x+y)^n = \sum_{i=0}^n \frac{n!}{i!(n-i)!} x^i y^{n-i}$$

 $g^{a\prime}\ mod\ p=$ - אשר בהינתן  $g,p,x=g^a\ mod\ p$  מנסה למצוא כך ש-crack\_DH ב. בתרגול ראינו את הפונקציה  $g^a\ mod\ p=$  להלן תזכורת לקוד:

```
def crack_DH(p, g, x):
    ''' find secret "a" that satisfies g**a*p == x
    Not feasible for large p '''
    for a in range(1, p - 1):
        if a % 100000 == 0:
            print(a) #just to estimate running time
        if pow(g, a, p) == x:
            return a
    return None #should never get here
```

. עבורו מתקיים השיוויון לעיל.  $a' \neq a$  עבורו השיוויון לעיל.

ניתן לחשב ביעילות את פין א $g^{a\prime}\ mod\ p=g^a\ mod\ p$ כך ש-<br/>  $g,\ p,\ g^a\ mod\ p,\ g^b\ mod\ p$ ניתן לחשב ביעילות את <br/>. $g^{ab}\ mod\ p$ 

רמז – היעזרו בסעיף הקודם.

#### שאלה 4

א. בחלק זה נדון בסיבוכיות של פעולות חיבור, כפל והעלאה בחזקה של מספרים בכתיב בינארי. חיבור וכפל של מספרים בינאריים יכול להתבצע בצורה דומה מאוד לזו של מספרים עשרוניים. להלן המחשה של

בדוגמה הנייל יש 19 פעולות. 12 עבור הכפל והשאר עבור החיבור.

בהרצאה נלמד אלגוריתם iterated squaring להעלאה בחזקה של מספרים שלמים חיוביים (ללא מודולו). הקוד מופיע בהמשך. הניחו כי מספר הביטים בייצוג הבינארי של a הינו n ומספר הביטים בייצוג הבינארי של b הינו m. עליכם לנתח את סיבוכיות זמן הריצה של הפעולה ab בשיטה זו כתלות ב-m ו/או n ולתת חסם הדוק ככל האפשר במונחי  $O(\cdot)$ . שימו לב שהמספרים המוכפלים גדלים עם התקדמות האלגוריתם, ויש לקחת זאת בחשבון. כמו כן, בניתוח נתייחס רק לפעולות הכפל המופיעות באלגוריתם. אמנם באלגוריתם ישנן פעולות נוספות מלבד כפל. אך לפעולות אלו סיבוכיות זמן מסדר גודל זניח לעומת פעולות הכפל. למשל, ההשוואה O(1) רצה בזמן O(1) (לא נכנסנו לעומק של ייצוג מספרים שלמים שליליים, אבל ראינו ברפרוף את שיטת המשלים ל- 2 ושם ברור שמספיק לקרוא את

בלבד b בדיקת הביט האם מספר שלם הוא חיובי או שלילי). הפעולה b%2 דורשת בדיקת הביט הימני של

שגם כן רצה בזמן ליניארי בגודל של b. על ההסבר להיות תמציתי ומדוייק. מומלץ לחשוב על המקרה הייגרועיי מבחינת

ולכן רצה בזמן O(1). פעולת החילוק b/2 כוללת העתקה של b ללא הביט הימני ביותר למקום חדש בזיכרון, פעולה

מספר פעולות הכפל ולתאר כיצד הגעתם לחסם עבור פעולות אלו.

```
def power(a,b):
    """ computes a**b using iterated squaring
        assumes b is nonnegative integer """
    result = 1
    while b>0: # b is nonzero
        if b%2 == 1: # b is odd
            result = result*a
        a = a*a
        b = b//2
    return result
```

1 1 0 0 1 0

- ב. בחלק זה תדרשו לממש וריאציות של פעולת החזקה בשיטת iterated squaring.
- מחשבת את  $a^b$  מחשבת power\_new שבהינתן פיצוע אותו a,b השלימו בקובץ השלד את הפונקציה power\_new מספר של פעולות כפל כמו הפונקציה power שלמעלה. יש להשלים 3 שורות בלבד.

לם בייצוג בינארי. בסעיף זה titerated\_squaring מעייחס ל b בייצוג בינארי. בסעיף זה נממש אלגוריתם b שהוא מספר שלם גדול או iterated\_squaring שלמעשה מתייחס ל a בבסיס a, b, b שבהינתן power\_with\_base שווה ל a. השלימו בקובץ השלד את הפונקציה power\_with\_base שבראשית הפונקציה,  $a^b$ . תוכן הפונקציה נמצא בקובץ השלד בהערה. עליכם להסיר את הפקודה  $a^b$  שבראשית הפונקציה, להסיר את סימני ההערות מהקוד ולהשלים את השורות החסרות בלבד.

```
def power_with_base(a, b, base=2):
    """ computes a**b using iterated squaring
        with divisor base >= 2
        assumes b is nonnegative integer """
    result = 1
    while b>0:
        x = 1
        residual =
        for i in range(residual):
            x *= a

            b = b // base
    return result
```

## אוניברסיטת תל אביב - בית הספר למדעי המחשב אוניברסיטת מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא מבוא המחשב, חורף 1202

### שאלה 5

נתונה רשימה של k מחרוזות  $[s_0,s_1,\ldots,s_{n-1}]$ , לאו דווקא שונות זו מזו. בנוסף נתון k חיובי, וידוע שכל המחרוזות באורך לפחות k (ניתן להניח זאת בכל הפתרונות שלכם ואין צורך לבדוק או לטפל במקרים אחרים). אנו מעוניינים k למצוא את כל הזוגות הסדורים של אינדקסים שונים (i,j), כך שקיימת חפיפה באורך k בדיוק בין רישא (התחלה) של  $s_i[:k]==s_j[-k:]$  לסיפא (סיומת) של  $s_j$ . כלומר  $s_j=s_j[-k:]$ 

לדוגמה, אם האוסף מכיל את המחרוזות

m s0 אז עבור m k=5 יש חפיפה באורך m k בין הרישא של m s0 לסיפא של m s0, ויש חפיפה באורך m k=5 בין הרישא של m s0 שימו לב שאנו לא מתעניינים בחפיפות אפשריות של מחרוזות עם עצמן, כמו למשל החפיפה באורך m 5 בין רישא של m s0 שימו לב שאנו לא מתעניינים בחפיפות זה יהיה שני הזוגות m (0,1) ו- m (0,1). אבל ייתכן שיש שתי מחרוזות זהות, ואז כן m k=1 הפלט אמור להיות m (0,1) ו- m (0,1).

א. נציע תחילה את השיטה הבאה למציאת כל החפיפות הנ״ל: לכל מחרוזת נבדוק את הרישא באורך k שלה אל מול כל הסיפות באורך אשל כל המחרוזות האחרות. ממשו את הפתרון הזה בקובץ השלד, בפונקציה

ומחזירה (מסוג וערך מחרוזות, וערך מספרי k, ומחזירה prefix\_suffix\_overlap(lst, k), אשר מקבלת רשימה (מסוג list מסוג מספרי k, אשר מקבלת האינדקסים של מחרוזות שיש ביניהן חפיפה כנייל. אין חשיבות לסדר הזוגות ברשימה, אך יש כמובן חשיבות לסדר הפנימי של האינדקסים בכל זוג.

: דוגמאות הרצה

```
>>> s0 = "a"*10

>>> s1 = "b"*4 + "a"*6

>>> s2 = "c"*5 + "b"*4 + "a"

>>> prefix_suffix_overlap([s0,s1,s2], 5)

[(0, 1), (1, 2)] #could also be [(1, 2), (0, 1)]
```

- ב. ציינו מהי סיבוכיות הזמן של הפתרון הזה במקרה הגרוע, כתלות ב- n וב- k במונחים של  $O(\dots)$ . הניחו כמובן כי השוואה בין שתי תת מחרוזות באורך k דורשת O(k) פעולות במקרה הגרוע. ציינו גם מתי מתקבל המקרה הגרוע, בהנחה שהשוואת מחרוזות עוברת תו תו בשתי המחרוזות במקביל משמאל לימין, ומפסיקה ברגע שהתגלו תווים שונים.
- ג. כעת נייעל את המימוש ונשפר את סיבוכיות הזמן (בממוצע), ע״י שימוש במנגנון של טבלאות hash. לשם כך נשתמש במחלקה חדשה בשם Dict, שחלק מהמימוש שלה מופיע בקובץ השלד. מחלקה זו מזכירה מאוד את המחלקה Hashtable שראיתם בהרצאה, אבל ישנם שני הבדלים: 1) בקוד מההרצאה האיברים בטבלה הכילו רק מפתחות

(keys), בדומה ל- set של פייתון, ואילו אנחנו צריכים לשמור גם מפתחות וגם ערכים נלווים (values), בדומה לטיפוס (keys), בדומה ל- k של הייתון. המפתחות במקרה שלנו יהיו רישות באורך k של המחרוזות הנתונות, ואילו הערך שנלווה לכל רישא כזו הוא האינדקס של המחרוזת ממנה הגיעה הרישא (מספר בין 0 ל- n-1). חישוב ה- hash לצורך הכנסה וחיפוש במילון מתבצע על המפתח בלבד. 2) מכיוון שיכולות להיות רישות זהות למחרוזות הנתונות, נרצה לאפשר חזרות של מפתחות ב- Dict (ראו בדוגמה בהמשך).

השלימו בקובץ השלד את המימוש של המתודה (self, key) של המחלקה Dict, המתודה מחזירה רשימה (self, key) של מיתון) עם בקובץ השלד את המימוש של המתודה (לא חשוב באיזה סדר). אם אין כאלו תוחזר רשימה של פייתון) עם בל ה- values שמתאימים למפתח key הנתון (לא חשוב באיזה סדר). אם אין כאלו תוחזר רשימה ריקה.

: דוגמאות הרצה

```
>>> d = Dict(3)
>>> d.insert(56, "a")
>>> d.insert(56, "b")
>>> d #calls __repr__
0 []
1 []
2 [[56, 'a'], [56, 'b']]

>>> d.find(56)
['a', 'b'] #order does not matter
>>> d.find(34)
[]
```

- ד. השלימו את מימוש הפונקציה (prefix\_suffix\_overlap\_hash1(lst, k, שהגדרתה זהה לזו של prefix\_suffix\_overlap, אלא שהיא תשתמש במחלקה Dict מהסעיף הקודם. כאמור, כל הרישות יוכנסו למילון תחילה, ואז נעבור על כל הסיפות ונבדוק לכל אחת אם היא נמצאת במילון.
- ה. לצורך סעיף זה בלבד, הניחו כי אין שתי מחרוזות עם אותה סיפא, אותה רישא, או רישא של מחרוזת כלשהי ששווה לסיפא של מחרוזת כלשהי. בפרט, התנאי האחרון מבטיח שהפלט של prefix\_suffix\_overlap יהיה רשימה ריקה לסיפא של מחרוזת כלשהי. בפרט, התנאי האחרון מסעיף ד בממוצע (על פני הקלטים שמקיימים את התנאי של אין התאמות). ציינו מהי סיבוכיות הזמן של הפתרון מסעיף ד בממוצע (על פני הקלטים שמקיימים את התנאי של סעיף זה), כתלות ב- n וב- k במונחים של n במונחים של על מחרוזת באורך n נמקו את תשובתכם בקצרה.

- י. לסיום נרצה להשתמש במילון של פייתון (טיפוס dict), כדי לפתור את אותה הבעיה שוב. שימו לב להבדל מהפתרון הקודם : כאן אין לנו אפשרות לשנות את המימוש הפנימי של המחלקה dict, ובפרט איננו יכולים להחליט שחזרות של מפתחות מותרות (כזכור במילון של פייתון אין חזרות של מפתחות). השלימו את הפונקציה prefix\_suffix\_overlap\_hash2(lst, k)
- ז. בצעו השוואה של זמני ריצה בין שלושת הפתרונות, עבור רשימת מחרוזות באורכים של לפחות 1000 תווים, וצרפו את מסקנותיכם **כולל הסברים** (בקצרה) על סיבת ההבדלים בזמני הריצה. אין צורך לצרף את זמני הריצה עצמם.

סוף